

RECULL DE PREMSA

211. Escalfament global

La temperatura ha pujat més de dos graus en vint-i-quatre anys a la franja intermèdia del Pirineu

La temperatura mínima ha pujat 2,1 graus d'ençà del 2002 en aquesta franja i l'escalfament és especialment intens a l'hivern

ACN/Europa Press/ EFE - 21.09.2026

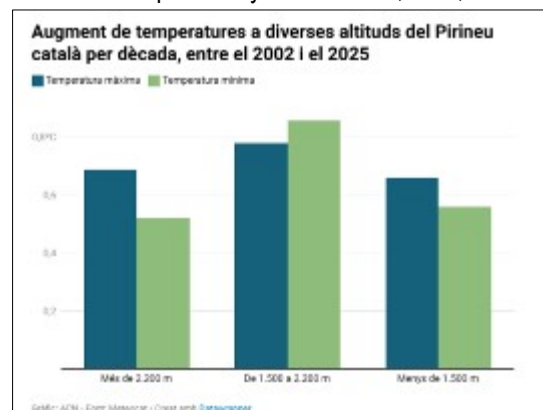

La temperatura ha pujat entorn de dos graus d'ençà de començament de segle a la franja intermèdia del Pirineu, entre 1.500 metres i 2.200. Segons els resultats preliminars d'un estudi del Servei Meteorològic de Catalunya (Meteocat), entre el 2002 i el 2025 la temperatura màxima hi ha augmentat 1,8 graus i la mínima, 2,1. És la franja altitudinal on l'escalfament ha estat més intens.

L'augment es registra a tots els nivells d'altitud analitzats, però s'accentua especialment en aquesta zona intermèdia. El tècnic del Meteocat Pere Esteban explica que el fenomen, pel qual l'escalfament és més intens en unes franges d'altitud determinades, ja s'ha observat en uns altres massissos, però que encara no s'havia comprovat al Pirineu.

Entre 1.500 metres i 2.200, la temperatura màxima ha augmentat a un ritme de 0,77 graus per dècada, cosa que equival a 1,8 graus en vint-i-quatre anys. La mínima hi ha a un ritme de 0,86 graus per dècada, fins a acumular un augment de 2,1 graus.

L'escalfament és especialment intens a l'hivern. En aquesta estació, la temperatura màxima ha augmentat de 2,9 graus aquests darrers vint-i-quatre anys i la mínima, de 3,1.

Els investigadors consideren que el retrocés de la neu podria tenir relació amb el fet que l'escalfament sigui més intens a les altituds intermèdies. Segons Esteban, per sota de 1.500 metres la neu és escassa i esporàdica i, en canvi, per damunt de 2.200 metres es manté una coberta de neu persistent durant l'hivern, que es pot allargar cap a la tardor o la primavera malgrat l'escalfament global. En canvi, és entre aquestes dues cotes on el retrocés de la coberta de neu és més evident.

Vint dies menys de glaçada que el 1959

Els primers resultats de l'estudi s'han presentat avui a l'estació de muntanya de la Vall de Núria, dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), durant unes jornades tècniques del projecte europeu Life Pyrenees4Clima.

El Meteocat també hi ha presentat un altre estudi que constata l'augment continu de la temperatura de l'aire al Pirineu. El massís perd tres dies de glaçada per dècada, entenen per dia de glaçada aquell en què la temperatura mínima baixa

de zero graus, i guanya 4,9 dies d'estiu per dècada, és a dir, dies en què la temperatura màxima supera els 25 graus.

Això implica que ara al Pirineu hi ha vint dies menys de glaçada que no pas el 1959 i trenta-dos dies més d'estiu.

Cinc graus més a l'estiu a final de segle

Les projeccions presentades dins el projecte Life Pyrenees4Clima indiquen que la temperatura dels estius al Pirineu podria augmentar cinc graus a final de segle. En una situació d'emissions que el projecte considera molt probable, també es preveu una disminució de les precipitacions, amb un dèficit mitjà de prop del 15%, una reducció de la coberta de neu i un augment de les sequeres.

Les jornades de la Vall de Núria reuneixen noranta experts i són encapçalades per l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic (OPCC). La coordinadora de l'organisme, Eva García-Balaguer, ha remarcat la necessitat d'anticipar-s'hi a partir del coneixement de com canvia el clima i com pot evolucionar aquestes dècades vinents. També ha subratllat que els efectes del canvi climàtic superaven les fronteres i que la resposta requeria cooperació transfronterera.

El projecte Life Pyrenees4Clima va començar el 2024 i s'allargarà fins el 2031. Té un pressupost de 19,8 milions d'euros i hi participen quaranta-set entitats. L'objectiu és connectar la ciència, les administracions, els gestors i els territoris per desenvolupar eines d'adaptació al canvi climàtic que es puguin compartir a tot el Pirineu.

Mar calent sense precedents

El mar catalanobalear manté al setembre un sobreescalfament de 3°C, una temperatura molt alta mai vista al país

Els experts diuen que no n'hi ha prou amb un mar escalfat per tenir aiguats torrencials però admeten que hi ha risc

Xavier Miró – Barcelona - - 16 setembre 2026

“Estem veient escenaris alineats amb el canvi climàtic que superen allò que s’esperava”

Veïns netejant carrers al barri de Xicago de la Ràpita pels aiguats de la dana ‘Alice’ de l’octubre de l’any passat ÒSCAR PALAU.

Que el mar catalanobalear estigui calent és una condició perquè es desenvolupin aiguats torrencials però calen determinades condicions atmosfèriques. Els aiguats del Tarragonès i el Baix Penedès de l’agost són un avís però no hi ha un patró, una regularitat d’anys que pugui fer preveure que tindrem tempestes torrencials pel simple fet que l’aigua marina registra altes temperatures. Però els experts també avisen que el mar arriba al setembre a una temperatura anòmalament molt alta, sense precedents. A l’alt nivell de vapor d’aigua sobre el mar per la continuada evaporació de tot l’estiu només li cal un fenomen convectiu potent per agafar alçada i descarregar fort. “El meu registre històric personal és que a mitjans d’agost les tempestes d’estiu comencen a desenvolupar-se coincidint amb el màxim d’escalfament. Que l’aigua del Mediterrani estigui calenta és una condició important i necessària per alimentar fronts que venen de l’Atlàntic, però el que per a mi és més rellevant es que tinguem patrons atmosfèrics amb vent allevantat perquè les dues coses conjuntes són el caldo de cultiu per a aiguats que

poden ser forts. Aquests patrons atmosfèrics o l’entrada de danas estan fortament influenciats per com són les oscil·lacions del Jet Stream i si forma o no remolins tancats estables d’aire fred en les capes altes (danas)”, explica Emilio García Ladona, oceanògraf i investigador de l’Institut de Ciències del Mar (ICM-CSIC). El 2022 –un dels anys de la sequera– el mar estava molt calent a la tardor i no hi va haver cap llevantada ni gota freda (dana). El 2025 la situació tèrmica va ser semblant però la dana Alice va causar a l’Ebre inundacions menys dramàtiques que les de València del 2024 perquè estava situada molt més al nord en la península Ibèrica. En canvi, el 2024 la dana es va situar al golf de Cadis i durant hores va enviar des de llevant un “tren de tempestes” País Valencià endins. Segons explica García Ladona, “l’evolució del 2026 fins avui en termes de la conca mediterrània ha anat molt paral·lela a l’evolució del 2024. Juliol, agost i principis de setembre les temperatures han estat molt semblants i en aquests moments són encara més calentes”. Però l’oceanògraf insisteix que la temperatura superficial del mar no és, per si sola, causa d’aiguats. Comparant 2022, 2024 o 2025, conclou, “es fa difícil trobar una regularitat a hores d’ara”. Tenim el requisit de la temperatura calenta del mar però l’arribada de danas o vents de llevant “no es veuen venir amb tanta antelació”, conclou. Amb tot, remarca que la temperatura al nostre mar “a hores d’ara és molt anòmla”. La darrera imatge de satèl·lit del 9 de setembre confirmava un sobreescalfament de 3°C respecte de la mitjana 1982-2021, i des de mitjans de juliol s’han registrat temperatures rècord respecte dels darrers 42 anys de mesurament. I al setembre les temperatures al mar superen les de l’any rècord que va ser el 2022. La catedràtica de física de l’atmosfera de la UB, Maria del Carmen Llasat, reafirma que l’alta temperatura del mar “és un element a tenir en compte, important, però no determina com seran aquesta tardor i aquest hivern”. En aquest sentit, recorda estius molt calorosos que han anat seguits de tardors torrencials com el del 1962 (estiu molt sec) o l’octubre del 1994 (amb un estiu amb incendis forestals) però d’altres anys amb aiguats com el 1971 o 1982 que no van ser precedits per estius de molta calor. El factor clau és que arribin depressions a les nostres latituds, i això pot passar independentment de com de càlid hagi estat l’estiu.

Amb tot, Llasat també deixa clar que el fet que Europa occidental i el Mediterrani hagin registrat les temperatures més altes des que es tenen dades no té precedents, expressió que cada cop utilitzen més els especialistes en canvi climàtic: “Una situació sense precedents obre la porta a una certa incertesa del que pot passar. Una incertesa justificada perquè ens estem trobant amb uns escenaris que estan alineats amb les tendències del canvi climàtic però que superen moltes vegades allò que s’esperava.” Llasat recorda que el darrer informe global del programa europeu Copernicus assenyalava el 2024 que el vapor d’aigua present a l’atmosfera mundial havia augmentat un 5% des de començaments de segle.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dimecres, 16 de setembre del 2026.

L'ONU alerta de la desestabilització de les principals capes de gel

Els experts veuen inevitable que l'escalfament superi els 1,5° C d'aquí pocs anys

Antonio Cerrillo – Barcelona - 03/09/2026

Assaig per comprovar si la llana d'ovella pot prevenir els desglaços a la glacera de Les Diablerets, a Suïssa, el 2 de setembre del 2026. Denis Balibouse / Reuters.

Els experts ja ho veuen inevitable: les temperatures mitjanes del planeta superaran "d'aquí pocs anys" el llindar dels 1,5° C d'increment respecte a l'era preindustrial, el límit que no es volia franquejar per evitar els pitjors efectes de l'escalfament.

Per això, la prioritat de les polítiques en aquest camp ha de ser centrar els esforços a

minimitzar les temperatures màximes, intentar tornar a un escalfament per sota dels 1,5 °C com més aviat millor i reduir la vulnerabilitat de les societats, les comunitats i les economies davant els impactes inevitables. Ho indica un informe del Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (Pnuma), organisme adscrit a l'ONU.

Els esforços de mitigació més reeixits no eliminaran la necessitat de mesures d'adaptació

El document adverteix dels riscos associats a la pèrdua de glaceres i alerta davant la probabilitat que hi hagi canvis irreversibles a mesura que augmenti la magnitud i la durada de les temperatures més altes. I entre aquests efectes es remarca la "desestabilització de les principals capes de gel" del planeta.

"La calor abrasadora d'aquest estiu, els devastadors incendis forestals i les inundacions mortals són una advertència del que ens espera. Hem d'aconseguir que el sobreescalfament per sobre d'1,5°C sigui com més petit i breu millor. Això exigeix una ambició desmesurada", va declarar el secretari general de l'ONU, António Guterres.

L'escenari més optimista que recull aquest treball preveu un augment de temperatura d'1,8 °C per sobre dels nivells preindustrials, de manera que se supera l'objectiu de limitar l'escalfament a 1,5 °C establert per l' Acord de París. La majoria dels altres escenaris prediuen pics més alts.

Per sobre d'1,5 °C, els riscos i impactes previstos inclouen la intensificació de fenòmens meteorològics extrems, la pèrdua d'ecosistemes i la inundació de petits Estats insulars en desenvolupament i ciutats costaneres baixes. Amb un escalfament de fins a 3° C o menys, "les glaceres podrien perdre més d'una quarta part de la massa de cara a l'any 2100" i elevar el nivell del mar entre 9 i 13 centímetres, mentre que "els ecosistemes afectats o fragmentats poden accelerar el canvi climàtic".

Superar els 1,5 °C comporta profunds canvis a les capes de gel, gels marins, glaceres, permagel i neu. Del total de la pèrdua mundial de glaceres des de la dècada del 1970, més del 40% ha tingut lloc l'última dècada (2015-2024) i el 6% es va perdre només el 2023. A més a més, se subratlla la probabilitat més important de col·lapse d'ecosistemes, com els esculls de corall, més calor extrema i incendis forestals.

L'informe adverteix sobre la probabilitat que se sobrepassin els punts d'inflexió irreversibles a mesura que augmenta la magnitud i la durada de les temperatures més altes. S'hi inclouen la desestabilització de les principals capes de gel, la degradació de la selva amazònica i l'alteració dels corrents de l' Atlàntic que transporten aigües superficials càlides cap al nord i aigües profundes fredes cap al sud i que exerceixen un paper clau en la regulació del clima.

Els experts recalquen que no són esperables bones notícies amb temperatures per sobre d'1,5 °C. " A tot el món, les onades de calor extremes ja demostren que els impactes climàtics s'esdevindran amb més rapidesa, amb més intensitat i durant més temps, se segueixen més vides i causen una disrupció més profunda", va declarar Inger Andersen, directora executiva del Pnuma.

Tot i això, malgrat tot, encara és possible reduir les temperatures i assolir els objectius de l' Acord de París contra el canvi climàtic, es diu. El document dibuixa la idea d'una trajectòria en què en una primera fase hi haurà sobreescalfament. Però després hi ha d'haver un pic tèrmic i un descens (o declivi), amb la mirada centrada en el fet que, una vegada que les temperatures assoleixin el màxim, es mantinguin per sota d'1,5 °C a finals de segle.

Aquest ha de continuar sent l'objectiu per adaptar-se als impactes inevitables. La clau seria minimitzar la magnitud i escurçar la durada d'aquesta fase d'ascens per tornar a situar-nos per sota d'1,5 °C com més aviat millor.

L'informe destaca, de totes maneres, que es requereixen reduccions immediates i continuades de les emissions de gasos d'efecte hivernacle, incloent-hi el metà, al camí per aconseguir un balanç d'emissions netes zero. Tot això requerirà "una sòlida voluntat política i

el multilateralisme, polítiques eficaces, una governança inclusiva i un finançament adequat” com a “condicions essencials per a l'acció”. “La rapidesa i la contundència amb què s'implementin aquestes accions definiran la trajectòria del procés”, sentència el document.

El document subratlla que aquesta trajectòria reduiria els riscos i els impactes, facilitaria i abaratiria l'adaptació i augmentaria les probabilitats de reduir les temperatures. “És el moment de redoblar els esforços en l'acció climàtica. Podem anar pel camí correcte, i ho hem de fer. Reduint les emissions de gasos d'efecte hivernacle, enfortint la resiliència i l'adaptació i garantint que la superació d'1,5 °C sigui tan lleu i breu com sigui possible”, afegeix Andersen. Tot i això, ni tan sols els esforços de mitigació més reeixits eliminaran la necessitat d'adaptació: un augment d'1,5 °C no es considera segur per a la majoria de les nacions, comunitats, ecosistemes i sectors.

De fet, “és probable que hi hagi límits a l'adaptació i impactes irreversibles, especialment si no es minimitzen les temperatures màximes”.

Els experts avalen aquí els beneficis col·laterals que suposen les intervencions en les polítiques climàtiques, ja que la transició dels combustibles fòssils a les energies renovables millora la qualitat de l'aire i la salut pública, redueix els costos energètics i augmenta l'accés a l'electricitat. Per això, s'insta a una acció accelerada, col·lectiva i global per encaminar-se cap a una trajectòria de superació, pic i declivi.

Informació publicada al diari La Vanguardia. Dijous, 3 de setembre del 2026.

L'ONU alerta que l'escalfament global superarà la barrera d'1,5 °C, però encara es pot limitar

El secretari general de l'organisme, António Guterres, afirma que l'excés ha de ser el més petit i breu possible, limitant l'augment de les temperatures i el temps que romanen per sobre de l'1,5 °C, fet que “exigeix redoblar els objectius”

Maria Pascual – Nairobi - 2 setembre 2026

Imatge de la mar Mediterrània aquest agost des de Palma. MIQUEL A. BORRÀS/EFE.

L'escalfament global superarà el límit d'1,5 °C respecte de l'era preindustrial en els pròxims anys, fet que farà augmentar els riscos i els impactes climàtics a nivells cada cop més perillosos, però encara no és possible reduir la temperatura i arribar als objectius de l'Acord de París del 2015, que vol limitar la pujada de la temperatura de la Terra a menys de 2 °C i, idealment, a 1,5 °C, segons ha advertit aquest dimecres en un informe el Programa de l'ONU per al Medi Ambient (PNUMA), informa l'agència Efe.

L'estudi d'aquest organisme, amb seu a Nairobi, a Kenya, afirma que limitar la superació dels 1,5 °C al màxim i baixar de nou a una

temperatura inferior tan aviat com sigui possible és ara la millor estratègia. “Hem de fer que l'excés sigui el més petit i breu possible, limitant l'augment de les temperatures i el temps que romanen per sobre d'1,5 °C”, ha afirmat en un comunicat el secretari general de l'ONU, António Guterres, fet que “exigeix redoblar els objectius: accelerar l'abandonament dels combustibles fòssils i la revolució de les energies renovables, reduir dràsticament la contaminació per metà i protegir les terres, els boscos i els oceans”.

A l'informe, el PNUMA alerta que les mesures per limitar l'escalfament global han d'anar acompanyades de polítiques d'adaptació per reduir l'impacte de la crisi climàtica, però, tot i així, fins i tot en l'escenari més optimista de què parlen les dades —un escalfament d'1,8 °C, però s'aconseguiria tornar a un nivell inferior a 1,5 °C aquest segle—, algunes comunitats patirien “pèrdues irreversibles” i “canvis permanents” de condicions. “Aquesta no és una via acceptable ni preferible: és simplement la millor opció que ens queda”, assenyala el document, després que l'acció global per reduir les emissions de gasos hivernacle fins ara “no hagi estat suficientment ràpida”. Un cop se superi el límit d'1,5 °C, els impactes es multiplicaran “amb cada fracció d'un grau”, adverteix l'agència. Un escenari que inclou fenòmens climàtics extrems, destrucció d'ecosistemes, submersió dels coneguts com a petits estats insulars en desenvolupament (PEID) i ciutats costaneres a poca altura o greus conseqüències per a la salut humana, la seguretat alimentària, el subministrament d'aigua i la natura. A més, també es multiplica el risc de “travessar punts d'inflexió irreversibles”, com la pèrdua parcial de les capes de gel de l'Antàrtida occidental i Groenlàndia i la degradació de la selva amazònica. Per tallar aquesta amenaça, l'informe recomana tres fases d'acció simultània: “Resposta immediata; adaptació i contenció; i resiliència a llarg termini.” L'organisme subratlla que “voluntat política ferma, multilateralisme, polítiques eficaces, governança inclusiva i finançament són condicions propícies fonamentals per a l'acció, i l'equitat i la justícia han de marcar totes les respostes”. “Els països amb més responsabilitat històrica en el canvi climàtic i amb més capacitat per fer-hi front han d'actuar amb més fermesa i rapidesa”, mentre que els països afectats “de manera desproporcionada” han de ser “inclosos i respectats en la presa de decisions”, conclou.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dimecres, 2 de setembre del 2026.

Mar Coll

INVESTIGADORA DEL DEPARTAMENT DE CIÈNCIES POLÍTQUES I SOCIALS DE LA UPF

“El canvi climàtic el vivim en el present, és molt més tangible”

“L'anàlisi de la vida a la llar revela com afecta el gènere a l'hora de gestionar el canvi climàtic”

“Els joves s'ho qüestionen: val la pena tenir fills, tenint en compte les perspectives de futur que hi ha?”

MERCÈ MIRALLES – BARCELONA – 2 setembre 2026

Mar Coll investiga l'impacte del canvi climàtic en el dia a dia dels ciutadans Quim Puig.

Mar Coll, investigadora del grup de recerca Greta, per a la investigació sobre gènere i desigualtats, del departament de Ciències Polítiques i Socials de la UPF, presentarà aquest setembre la seva tesi. Se centra en un aspecte que no se sol abordar de manera profunda i transversal, i és com les llars gestionen el canvi climàtic. No es tracta només de gestionar residus. És molt més. Les primeres dades del seu estudi es publiquen a la revista científica 'Geoforum', i posen en relleu les afectacions econòmiques, en les cures i en l'atenció de

la llar. Les emocions que tot plegat provoca són un dels punts d'interès. D'on ve escollir aquest aspecte de recerca?

Neix en veure el contingut de la literatura acadèmica. Hi ha moltes dades físiques sobre el canvi climàtic, sabem com augmenta la temperatura, a quin nivell estan els embassaments o com estan canviant ecosistemes diversos, i també hi ha projeccions de com això evolucionarà. Aquestes dades són imprescindibles, és clar, però ens falta un altre pas, fer la traducció d'aquestes dades més físiques a la realitat social del territori. Com està afectant les persones? I no solament quant a fenòmens concrets com inundacions puntuals o d'altres esdeveniments meteorològics limitats en el temps, sinó en relació amb el canvi climàtic, un fenomen continu que ens està afectant en el dia a dia i està impactant en la vida de les persones. Tot això estudiat en el context de Catalunya. S'hi ha treballat, encara que falta feina per fer, en el context del Sud Global, on potser és més fàcil identificar les vinculacions entre impacte climàtic i vida quotidiana pel lligam entre els recursos naturals i les maneres de viure.

Catalunya és interessant per la gran diversitat del seu territori, segons explica.

Catalunya és molt interessant perquè en un territori molt petit tenim una gran diversitat tant geogràfica com d'entorns rurals, d'entorns urbans, ciutats mitjanes i petites. Volia mirar també els espais que tenen característiques de les dues bandes, rurals i urbanes. La diversitat també és climatològica. Des dels Pirineus i fins al delta de l'Ebre, i tot el Mediterrani, tenim una varietat en el clima que fa que les repercussions siguin canviants. Des de la manca de neu als Pirineus fins a l'augment del nivell del mar al delta de l'Ebre, passant per les calors intenses a la ciutat de Barcelona i en altres entorns, també més enllà de l'àrea metropolitana. Les característiques de casa nostra fan que en un territori petit puguem entendre moltes afectacions diferents en contextos també diferenciats, geogràficament i socialment.

En quin període de temps es va fer el treball més de camp?

Es va fer entre novembre del 2023 i juliol del 2024. És una finestra temporal important perquè va ser durant l'època d'estat d'emergència per sequera. El clima estava molt present tant en el debat quotidià com en el debat públic.

Teníem la percepció que segurament tenim ara sobre els episodis climàtics extrems? Ho vèiem com un fet puntual?

En pocs anys s'està tornant molt més evident que és una realitat que és aquí per quedar-se i que és ja del present. Sovint, el discurs del canvi climàtic es tracta com una situació de futur. La realitat és que ja hi ha persones que estan morint degut a les altes temperatures. És una realitat ara, el 2026, i també ho era durant l'època de sequera, en el període 2023-2024. No es tracta d'una qüestió que veiem per la televisió o que escoltem en el discurs dels científics, sinó que el canvi climàtic el vivim, és molt més tangible i és una preocupació candent per a la població.

Al món rural, la vida està més relacionada amb la natura.

Un dels aspectes que més s'evidencien és que tant en l'entorn rural com en les ciutats petites, mitjanes i pobles, hi ha una connexió molt més propera amb el medi natural. Surts del poble i en cinc minuts ja arribes a un bosc. En aquesta conjuntura els efectes són molt més palpables. L'àmbit natural patia la sequera i hi havia un participant del Baix Ebre que em deia: “Obro la finestra de casa i veig els camps de cítrics totalment secs. Porto tota la vida veient aquests camps... Només veient com estan m'adono del que passa.” La connexió entre la persona, l'entorn i aquests impactes és molt més directa.

A la ciutat la consciència que això està passant és menor?

Falta aquesta connexió directa amb la natura. Però ara, amb la calor d'aquests últims estius, és quan s'està materialitzant més, perquè la temperatura afecta especialment la ciutat, on hi ha illes d'escalfament. Hi ha un element sobre la calor urbana que és important: a l'hora d'adaptar-se al canvi, d'integrar-ho a la vida quotidiana, a la ciutat tenim, d'entrada, més recursos públics. Els refugis climàtics, per exemple. Tenim més equipaments que ens permeten fer front a les altes temperatures. Als entorns rurals, em comentaven algunes persones que la piscina municipal és l'únic lloc on et pots refugiar a l'estiu i en èpoques de sequera està tancada o es plan-teja tancar-la i cal lluitar perquè segueixi oberta. Per això s'ha d'analitzar de què es disposa en el territori, per poder-nos adaptar.

La seva recerca està feta amb perspectiva feminista. Com?

La perspectiva feminista és important. Observem com el canvi climàtic es viu de forma diferent en funció de diferents posicions, com el gènere, la classe, la raça, etc. Des de la literatura feminista s'ha reivindicat estudiar espais com la llar. És un àmbit central en la vida quotidiana i històricament ens ha ajudat a entendre les desigualtats de gènere. A la llar es concentren moltes tasques de cura i del sosteniment de la vida. I tot això, moltes vegades, s'ignora totalment en els estudis sobre el canvi climàtic. Això és així perquè ens fixem només en els espais públics. El fet d'enfocar-nos en la llar ja vol dir, per si sol, integrar la perspectiva feminista. L'anàlisi de la vida a la llar revela com afecten el gènere i d'altres eixos de desigualtat a l'hora de gestionar el canvi climàtic. I sí, les cures involucren molt les dones, sobre les quals encara recauen, majoritàriament, aquestes tasques. Les dones estan en el nivell pràctic, del fer, de com canvien les feines que ja fèiem i com se n'incorporen de noves, i estan també amb la càrrega mental. És la càrrega mental d'estar pendent de tots en plena onada de calor. Pendent de fills, de persones dependents, dels grans. En un episodi de sequera, fer les feines de la casa tenint en compte no gastar gaire aigua, com fer-ho per adaptar-ho tot a les restriccions... Tot plegat és més càrrega i genera molta frustració, molta culpa i molta ràbia.

Freqüentment, la dona és qui decideix recollir l'aigua de la dutxa, o fer la rentadora en el programa ecològic. O com gestionar els residus. Qui té quartos, tot això ho pot gestionar millor.

L'economia és molt important, perquè condiciona la capacitat d'adaptació, que és bàsicament tot allò que tens disponible per poder-te adaptar a la calor, o a d'altres condicions climatològiques. No poder encendre l'aire condicionat sense preocupar-te per la factura, no tenir ni un ventilador a casa perquè no t'ho pots permetre, o no hi cap, o no te'l deixen posar... No poder sortir de casa i anar a una cafeteria amb aire condicionat.

La calor ha arribat al punt de condicionar moltes decisions del dia a dia.

Totalment. D'altra banda, s'ha de tenir en compte, també, com contribuïm a engrandir el problema, utilitzant els aparells que són indispensables per sobreviure a aquestes onades de calor. No poden ser la solució final als estius a partir d'ara.

Les emocions pivoten entre ser activista o passar de llarg.

Ho hem vist en el dia a dia de les persones. T'emportes la bossa de casa quan vas a comprar per no demanar-ne una de plàstic; fas esforços per reciclar, intentes no posar tant l'aire condicionat durant els estius, però a la vegada veus que segueixen venint creuers, que els turistes segueixen sent els que consumeixen més aigua als hotels, que els camps de golf segueixen funcionant. Genera frustració, ràbia, impotència. Això redueix la motivació de les persones per fer aquests petits esforços: hi ha actors amb molt més poder i molta més capacitat als quals no es reclama que facin els mateixos esforços i tinguin la mateixa responsabilitat que jo.

Hi ha por del futur, tristesa per la natura cremant. Tenir fills? En aquest món?

Els joves s'ho qüestionen: val la pena tenir fills, tenint en compte les perspectives de futur que hi ha? Hi ha dues emocions molt predominants en aquesta recerca. Una és l'ecoansietat: què passarà? Aconseguirem capgirar-ho això? El sentiment que no arribarem a temps, que no estem fent prou, és molt viu en tota la població en general, però sobretot entre els joves. La solastàlgia ve més de la tristesa o enyorança de veure l'entorn canviar a causa del canvi climàtic. Ja és tangible tot allò que fins ara ens estaven dient que era un problema del futur. Parlem, per exemple, de rius que ja no tenen aigua, quan eren llocs on a l'estiu s'anava a banyar la gent del poble. Hi ha boscos que estan completament secs i ja no vols anar a fer-hi un passeig per no entristir-te.

Les famílies haurien d'estar en el centre de les polítiques.

Les llars, de fet, ja estan en les polítiques climàtiques quan parlem sobretot de mitigació, perquè deixem de contribuir a fer que el problema augmenti: reciclatge, estalvi d'energia, consum d'aigua. Canvi d'hàbits.

Sí, però, i el suport?

Per exigir responsabilitats les llars sí que es posen en l'ordre del dia i sí que s'inclouen en les polítiques climàtiques i el debat. Però no quan estem parlant que les llars també han de ser espais d'adaptació, de confort. La llar ha de ser un lloc de benestar i refugi per a tothom, tenint en compte la diversitat de llars i la crisi d'habitatge. Per exemple, el teletreball. Es trasllada la responsabilitat de l'adaptació de l'empresa, de l'administració, a la persona individual. És important tenir en compte les llars: no és el mateix viure en un barri que en un altre, ni viure en una casa ben aïllada tèrmicament o en un habitatge molt antic... Cada casa també té les seves particularitats i les seves vulnerabilitats. S'han d'atendre les llars més vulnerables.

El perfil

Al centre, persones

Quim Puig

Parlem a finals d'agost, ja amb la data de la presentació de la seva tesi molt a tocar. Mar Coll posa la persona en el centre del canvi climàtic. Les situacions excepcionals cada vegada seran més comunes i no hi haurà –no hi ha– casa que no es vegi afectada. Tot són canvis, per gestionar la despesa energètica, la cura de les persones, el manteniment de la llar, el confort tèrmic o el consum d'aigua. Analitza precisament això, com les persones experimenten, negocien i responen al canvi climàtic des de l'espai domèstic. La seva recerca és interseccional, estudia com s'entrellacen les diferents dimensions de la identitat social: gènere, ètnia, classe social, orientació sexual... Coll és membre del grup de recerca en gènere i desigualtats (GRETA) del departament de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra, un grup interdisciplinari centrat en la recerca sobre gènere i altres eixos de desigualtat social. Un cop tancada la tesi, "ara es tracta de continuar i que tota aquesta feina sigui la base, un mapatge exploratori del que està passant a Catalunya en relació amb el canvi climàtic". Cal ampliar-ho, tenir una mostra més gran. I poder influir quan es desenvolupin polítiques climàtiques "perquè tinguin en compte la realitat del dia a dia de les persones".

Entrevista publicada al diari El Punt Avui. Dimecres, 2 de setembre del 2026.

El canvi climàtic podria triplicar la superfície afectada pels incendis forestals a Europa

Un estudi afirma que sense una dràstica reducció d'emissions, l'extensió dels grans focs podria incrementar-se en un 192% per a finals de segle

Valentina Raffio - 20 D'AG. 2026

Diversos bombers treballen en les tasques d'extinció, a 14 d'agost del 2026, a Lousame, la Corunya, Galícia (Espanya) / Agostime - Europa Press / Europa Press

El canvi climàtic no encén un foc. Però sí que pot fer que les flames s'estenguin més ràpid, de manera més violenta i que acabin afectant una superfície més gran. Un nou estudi liderat per l'Institut de Potsdam per a la Investigació de l'Impacte Climàtic (PIK) afirma que, si segueix així, l'avenç de l'escalfament global i de fenòmens adversos com la sequera podrien multiplicar per tres la superfície cremada per incendis forestals a Europa. Segons afirma el treball, un augment de les emissions augmentaria fins a un 192% l'extensió dels grans focs per a finals de segle.

Aquesta dada, afirmen els experts, suposa una crida urgent per reduir de manera dràstica les emissions mentre, a més, es reforça la prevenció, detecció primerenca i extinció d'incendis a tot el Vell Continent.

La investigació, publicada aquest dijous, se centra en una anàlisi sobre com l'augment d'emissions i de temperatures podria empitjorar els incendis europeus. En concret, segons relaten els experts, s'ha estudiat què passaria en cas de reduir emissions i què passaria si, en canvi, aquestes continuessin augmentant per sobre de l'acord de París i en les últimes cimeres del clima. En els dos casos, les projeccions apunten que la superfície cremada per incendis continuaria augmentant davant el ja inevitable impacte de l'escalfament global al continent. La diferència és que en un cas «només» ho faria un 40% i en l'altre més d'un 192%. En el pitjor dels escenaris, afirma l'estudi, un increment de les emissions acabaria triplicant la superfície calcinada per focs forestals per a finals de segle.

L'anàlisi afirma que el canvi climàtic intensificarà la calor, la sequera i els vents, fet que augmentarà la freqüència i la intensitat dels incendis.

Segons explica l'investigador Maik Billing, autor principal d'aquest treball, el canvi climàtic amenaça d'alimentar tres dels combustibles que converteixen el foc en una cosa incontrolable: la calor, la sequedat i els vents. L'anàlisi indica que aquests tres factors de risc podrien intensificar-se a mesura que avanci l'escalfament global i estendre encara més les zones de perill associades a aquest fenomen. «Si seguim així, els incendis es tornaran molt més freqüents a Europa, especialment al voltant del Mediterrani i en gran part d'Europa occidental i central», afirma l'expert que, a més, vaticina que a causa d'aquest fenomen també podria augmentar el risc en «àrees que fins ara no han experimentat gaires incendis». I tot això, afirma, augmentaria encara més el perill associat als grans focs forestals.

«Si seguim així, els incendis es tornaran molt més freqüents a Europa, especialment al voltant del Mediterrani i en gran part d'Europa occidental i central»

Maik Billing

Mesures de prevenció

Un altre dels factors en què se centra l'estudi és l'eficàcia de les mesures de prevenció. En aquest sentit, el treball afirma que les millores contínues en la gestió d'incendis podrien reduir la superfície cremada en un 92% en un futur amb un augment moderat de la temperatura i en un 72% amb un augment més extrem de la calor global. En els dos casos, els científics afirmen que aquestes dades haurien d'incitar a invertir «des de ja» per reforçar tots els mecanismes de prevenció i de lluita contra el foc. «Les condicions per a la propagació d'incendis estan empitjorant, per la qual cosa necessitem invertir més en mesures com la contractació i formació d'equips de bombers, equipament adequat per fer front a les flames i mesures de coordinació», afegix Thomas Hickler, científic del Centre Senckenberg i coautor de l'estudi.

La investigació remarca la importància d'invertir en prevenció i extinció, ja que les millores en gestió podrien reduir fins a un 92% la superfície cremada

El treball afirma que aquests «senyals d'alerta» es produeixen en un moment clau en què, malgrat la gravetat dels incendis d'aquest estiu, encara som a temps d'esquivar escenaris pitjors. «Si els incendis es tornen realment extrems, la nostra capacitat per contenir-los podria col·lapsar. Hem d'actuar ja abans d'arribar a aquest punt», afirma la feina que, a més, recorda que els incendis extrems registrats en les últimes setmanes a Espanya, França i Grècia demostren fins a quin punt és «absolutament essencial» actuar davant el foc.

Informació publicada al Diari de Girona. Dijous, 20 d'agost del 2026.

El canvi climàtic ha 'injectat' fins a 4 graus a l'onada de calor que travessa Europa i ha augmentat el risc d'un episodi extrem

Una anàlisi de la plataforma 'ClimaMeter' assenyala que l'acció humana i l'augment d'emissions de gasos amb efecte hivernacle són responsables de l'extrema intensitat de les onades de calor que estem registrant en els últims anys

«Ara és més probable que aquests episodis apareguin a principis d'estiu que dècades enrere», afirma el meteoròleg Rubén del Campo

Valentina Raffio - 23 JUN 2026

Turistes es refugien del sol durant una jornada de calor extrema a Barcelona. / Zowy Voeten / EPC

Les onades de calor han existit sempre, però ara, a causa del canvi climàtic, són cada vegada més freqüents, intenses i duradores. Una anàlisi de la plataforma 'ClimaMeter' afirma que l'escalfament global ha 'injectat' entre 2 i 4 graus a l'actual episodi que travessa Europa i que, segons constaten els registres, està polvoritzant rècords a tot el continent. «Patrons atmosfèrics similars a l'actual s'han produït moltes vegades en el passat, però ara es desenvolupen en un clima considerablement més càlid, cosa que comporta temperatures molt més elevades i

més impactes», afirma l'anàlisi, en què es calcula que, per exemple, l'escalfament global ha incrementat la temperatura mitjana registrada durant aquest episodi a Barcelona, Madrid i València en gairebé 2,5 graus i a Saragossa en més de 4. I això, al seu torn, ha contribuït a registrar màximes d'entre 35 i 40 graus.

L'anàlisi calcula que, en cas de no ser per l'escalfament global, Barcelona, Madrid i València haurien pogut registrar fins a 2,5 graus menys durant aquest episodi, i que Saragossa s'hauria pogut estalviar fins a 4 graus d'increment.

L'anàlisi, publicada aquesta setmana durant el primer gran esclat de calor de l'estiu a Europa, es basa en la comparació de dos escenaris amb exactament les mateixes variables atmosfèriques. D'una banda, es va estudiar l'arribada d'una onada de calor de les mateixes característiques atmosfèriques que l'actual a mitjans del segle passat. I, d'altra banda, es van comparar els resultats d'aquestes simulacions amb els registres observats actualment a diversos països afectats per l'onada de calor. El resultat, afirmen els experts, va ser clar. I és que si no fos pel canvi climàtic, aquesta onada de calor hauria sigut molt menys intensa i con temperatures fins a 4 graus per sota del registrat aquests dies s. Això, a la pràctica, hauria fet que Barcelona no passés dels 32,5 graus en comptes d'arribar als 35. O que Madrid s'hagués quedat en els 36,5 en comptes de gairebé vorejar els 40. O que Saragossa no hagués arribat a marcar gairebé 42 graus sinó que, a tot estirar, s'hauria quedat en els 38.

Els autors del anàlisis, liderat per una plataforma impulsada per la Unió Europea i el Centre Nacional Francès d'Investigació Científica (CNRS), es mostren contundents a afirmar que els extrems registrats durant aquest episodi són, en gran part, culpa de l'acció humana. «Les temperatures rècord registrades a Europa es van veure amplificades pel canvi climàtic antropogènic, mentre que la variabilitat climàtica natural probablement va exercir un paper secundari. Sense el canvi climàtic antropogènic, aquest esdeveniment hauria sigut igualment càlid. Però no hauria sigut una onada de calor tan extrema», afirmen els especialistes després de la publicació d'aquest treball en el qual, a més, es recorda que l'augment d'emissions de gasos amb efecte hivernacle ha tingut un impacte directe en l'increment de freqüència, intensitat i durada de les onades de calor extremes a Europa i, més concretament, en regions com el Mediterrani.

Informació publicada al Diari de Girona. Dimarts, 23 de juny del 2026.

L'ONU alerta de l'augment de la calor extrema d'aquí al 2030

L'últim informe de l'Organització Meteorològica Mundial avisa d'un progressiu agreujament de la situació per la crema de combustibles fòssils, que continuen sent la major amenaça planetària

Joan Lluís Ferrer – Madrid - 14 JUN 2026

Espanya està patint ja temperatures extremes en gran part del país. I, tanmateix, això és només un petit aperitiu del que ens espera els pròxims quatre anys. Les previsions són realment preocupants, perquè s'assistirà a nous rècords de temperatura durant aquest període, exposant la població a situacions de perill, provocant devastadors incendis forestals i empitjorant l'escalfament global.

L'Organització Meteorològica Mundial (OMM), dependent de l'ONU, va anunciar al seu últim informe que existeix un 75% de probabilitats que la temperatura mitjana global entre 2026 i 2030 sigui d'1,5 graus centígrads superiors a la de l'era preindustrial, cosa que encara no s'havia aconseguit. Aquest és precisament el límit d'escalfament establert (mitjana feta durant 20 anys) en l'Acord de París sobre el clima.

Un any sencer o més per sobre d'1,5 graus «significa una àmplia gamma de fenòmens meteorològics extrems, probablement molts tan calorosos, humits o secs que superaran tot el que hem experimentat en el passat i, per tant, tot el que la nostra planificació urbana o agricultura hagi previst», va afirmar a l'agència AP Friederike Otto, climatòloga de l'Imperial College de Londres. «Això voldrà dir que moltes persones perdran la vida, ens enfrontarem a fortes pujades de preus dels aliments i a incendis forestals més intensos».

La pujada de la temperatura global a causa de la crema de carbó, petroli i gas implica fenòmens meteorològics més extrems, com inundacions, sequeres i onades de calor, recorden els experts.

«Cada mil·lèsima compte»

Malgrat els greus efectes que tindrà depassar la frontera dels 1,5 °C, encara no representa caure directament a l'abisme, afirmen els experts. «És important assenyalar que 1,5 graus no representen un punt d'inflexió crític», va afirmar Melissa Seabrook, coautora de l'informe i climatòloga de l'Oficina Meteorològica del Regne Unit. No obstant això, «cada mil·lèsima de grau té un impacte cada vegada major», va advertir.

Hi ha, a més, un factor de preocupació afegit. Gairebé tots els pronòstics apunten a la pròxima formació d'un fort fenomen del Nen, fenomen natural que altera el clima mundial i eleva les temperatures globals. L'informe de la OMM indica que aquest episodi podria estendre's fins al 2028. Per això, Seabrook va afirmar que és probable que el 2027 se superi el rècord de calor del 2024.

La situació és particularment alarmant a l'Àrtic. Els mesuraments efectuats mostren que l'escalfament allà augmenta 3,5 vegades més ràpid que en la resta del planeta, pel fet que cada vegada hi ha menys quantitat de gel i neu que reflecteixi la radiació solar cap a l'espai, va explicar Seabrook. Això crea un cercle viciós. «A mesura que augmenta la temperatura, es fon més gel marí, la qual cosa agreuja la situació».

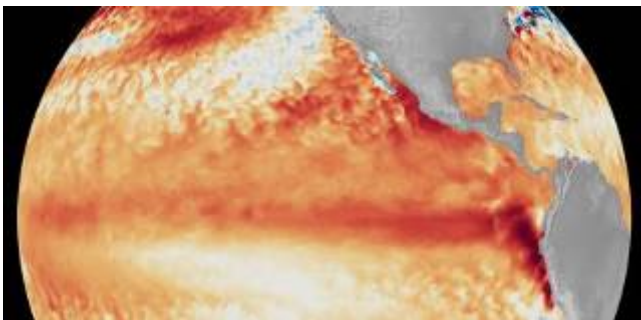
La situació no és millor a l'Amazònia. La població depèn del riu Amazones per a obtenir aigua, però les condicions més càlides i seques faran augmentar el risc d'incendis forestals, va assenyalar Seabrook, amenaçant de convertir la gran selva tropical de l'Amazònia, que actualment absorbeix carboni de l'atmosfera, en una regió que agreuja el problema, perquè estaria generant CO₂ en comptes de capturar-ho. Precisament, l'Àrtic i l'Amazònia són dos dels principals escuts de mitigació de l'escalfament global; d'aquí la preocupació dels científics. Davant aquesta situació i les previsions per als anys més immediats, responsables de les Nacions Unides afirmen que els actuals esforços per frenar el canvi climàtic no són suficients.

Informació publicada al diari Regió 7. Diumenge, 14 de juny del 2026.

La preocupació pel canvi climàtic es desploma, sobretot entre els joves

El 2019, dos de cada tres el consideraven un problema greu; ara, quatre de cada deu

ANDRÉS ACTIS – Madrid - 14/06/2026

Mapa de color de la temperatura superficial del Pacífic difós dijous que mostra el Niño. NOAA Satèl·lites / EFE

Espanya es preocupa menys pel canvi climàtic que fa sis anys. El 2019 dues de cada tres persones (el 67%) el consideraven un gran problema i afirmaven que els amoinava molt. En l'últim mesurament, aquesta proporció se situa en quatre de cada deu (42%), cosa que suposa una caiguda de 25 punts en el grau de preocupació més intens.

La dada es recull a la setena edició de l'estudi anual El consum sostenible i els productes certificats, presentat per ClicKoala i el Grup d'

Investigació en Psicologia Ambiental de la Universitat de Castella-la Manxa. L'anàlisi es basa en 2.000 entrevistes a població espanyola i dona continuïtat a una sèrie iniciada el 2019, que ja acumula més de 16.000 persones enquestades.

El descens dibuixa una marcada bretxa generacional. Els joves, que el 2019 apareixien entre els perfils més preocupats pel canvi climàtic, ara són els que mostren una caiguda més abrupta: els homes de 16 a 24 anys passen del 68% al 27%, i les dones, del 74% al 35%. Entre els més grans de 65 anys, en canvi, la preocupació resisteix molt més.

“No és que el canvi climàtic hagi deixat d'importar, és que la preocupació s'està desgastant. L'alarma climàtica pot despertar consciència, però quan es repeteix sense mostrar sortides clares, comprensibles i assequibles, corre el risc de convertir-se en cansament, o una cosa llunyana. En un context de crisis acumulades, incertesa econòmica i sobreexposició informativa, el repte no és només recordar la gravetat del problema, sinó també mostrar que actuar encara té sentit”, assenyala Xavier Moraño, director de la investigació.

Des de la lupa científica, aquesta desconexió dels joves amb la crisi climàtica és paradoxal. Es tracta d'una generació que patirà una exposició a fenòmens climàtics extrems al llarg de les seves vides molt més gran que el de generacions passades, fins i tot si s'aconsegueix limitar l'escalfament global per sota dels 2°C, una línia vermella segons els experts.

Però, com explica Moraño, la preocupació pel canvi climàtic té un “fort grau emocional”, a més de competir amb “moltes altres problemàtiques”. En molts joves, afegeix aquest investigador, “la sostenibilitat no desapareix, però perd centralitat. Alguns mantenen hàbits responsables de manera més moderada; en altres casos, menys connexió emocional amb el problema es tradueix en distància, baixa implicació o desconexió”, subratlla.

Per Àlex Fernández Muerza, periodista científic i ambiental espanyol i professor de la Universitat del País Basc (UPV/EHU), la polícrisi és un factor determinant a l'hora d'analitzar aquesta estadística. “És cert que diversos estudis assenyalen el descens de la prioritat de la preocupació pel canvi climàtic entre les i els joves, i en la societat en general. Tot i això, diversos estudis també indiquen que el coneixement i la preocupació pel canvi climàtic encara hi són, només han estat desbordats per altres “mals climes”, com ara les guerres, la inestabilitat política, econòmica i social, l'habitatge, la sanitat o l'ocupació. Problemes que es perceben com a tangibles i imminents i que, per tant, acaparen l'atenció”, reflexiona.

Fa anys que Fernández analitza el coneixement i la preocupació sobre el canvi climàtic de l'estudiantat de la Universitat del País Basc (EHU). “Coneixen bé el problema i els preocupa, troben a faltar més informació, però no veuen la relació entre votar en unes eleccions i la seva influència en les mesures climàtiques. Per aquí crec que van algunes de les claus. Cal continuar comunicant el canvi climàtic a tot arreu –del que no se'n parla no existeix–, i cal fer veure que les nostres decisions polítiques, econòmiques, socials, sí que tenen un impacte clar i decisiu, per bé o per mal, en el canvi climàtic”, analitza.

Moraño hi afegeix un altre factor: la resignació. La “sensació que puc fer alguna cosa per solucionar el problema” és clau en la lluita climàtica. “L'ansietat que genera un problema es pot canalitzar de dues maneres, amb acció i implicació, sentint que s'és part de la solució, o amb frustració, amb la sensació que el problema ens excedeix i que no hi ha res a fer”, explica.

Els set anys d'aquesta enquesta, afegeix, revelen que “la sostenibilitat funciona més bé quan connecta amb l'orgull, la utilitat i la coherència personal que quan es recolza únicament en la culpa o en l'obligació”. Per sostenir hàbits responsables no n'hi ha prou amb saber que alguna cosa “s'hi ha de fer”: també s'ha de sentir possible, valuós i amb impacte.

Per això, remata, són molt importants mesures polítiques i administratives que “generen canvis palpables”.

Informació publicada al diari La Vanguardia. Diumenge, 14 de juny del 2026.

L'escalfament global va camí de superar el llindar d'1,5 graus cap al 2030

Així es desprèn d'un informe del Servei de Canvi Climàtic de Copernicus (C3S) en què els científics alerten que s'apunta a un increment més intens dels efectes del canvi climàtic en el futur

Maria Pascual - Brussel·les - 11 juny 2026

Un termòmetre marcant 40 graus a Lleida el 2021 ACN.

L'escalfament global a causa de l'activitat humana va arribar a 1,37°C el 2025, a prop del llindar d'1,5°C fixat a l'Acord de París, segons un informe del Servei de Canvi Climàtic de Copernicus (C3S), elaborat per a la Comissió Europea i en què ha participat un equip internacional d'una setantena de científics. Al document s'afirma que aquest límit es podria superar d'aquí a uns quatre anys si es mantenen els nivells actuals d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, segons informa aquest dijous l'ACN. Els investigadors alerten també que la velocitat actual de l'escalfament i l'augment de la calor acumulada al sistema terrestre apunten a un increment més intens dels efectes del canvi climàtic en el futur, amb impactes creixents sobre oceans, nivell del mar i episodis extrems.

L'article científic atribueix a l'activitat humana el principal factor de la situació climàtica actual. Samantha Burgess, responsable estratègica del clima al Servei de Canvi Climàtic de Copernicus, ha afirmat que l'estudi “demostra que gairebé tot l'escalfament de l'última dècada està impulsat per les activitats humanes”. “Els impactes en els mitjans de vida i els ecosistemes ja es noten arreu del món i s'acceleraran a mesura que les temperatures continuïn augmentant”, ha afegit. La taxa d'escalfament d'origen humà s'ha incrementat fins a un 0,27% per dècada, principalment a causa de la contaminació per gasos d'efecte hivernacle, que van arribar a màxims històrics en assolir 56,8 gigatonnes d'emissions de diòxid de carboni el 2024.

Matt Palmer, investigador del Met Office del Regne Unit, assenyalava: “Estem emetent més gasos d'efecte hivernacle que mai, cosa que provoca un augment dels nivells d'aquests gasos i atrapa cada cop més calor a l'atmosfera, desequilibrant el món.” Karina von Schuckmann, assessora sènior de ciència oceànica per a polítiques a Mercator Ocean International, afegeix: “El desequilibri energètic de la Terra està creixent ràpidament, cosa que provoca canvis en tots els components del sistema climàtic, incloent-hi l'escalfament dels oceans i dels continents, la pèrdua de gel i l'augment del nivell del mar.”

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dijous, 11 de juny del 2026.

L'escalfament global va assolir els 1,37 °C l'any passat

11/06/2026

Albada rogenca aquest dijous a Begur, al Baix Empordà. Cedida per Miquel Galceran

L'escalfament global causat per l'activitat humana va arribar als 1,37 °C el 2025 i podria superar el llindar dels 1,5 °C en quatre anys. Així ho conclou un nou informe fet públic per Copernicus, que alerta que la Terra acumula calor a un ritme "rècord" i que les temperatures continuen pujant.

L'informe Indicadors del canvi climàtic global –elaborat per més de 70 científics de 17 països– conclou que el sistema climàtic continua escalfant-se ràpidament. Les emissions mundials de gasos d'efecte hivernacle van assolir un màxim històric el 2024, i el ritme d'escalfament es manté en uns 0,27 °C per dècada. Els

investigadors destaquen que el desequilibri energètic de la Terra –indicador de la calor acumulada al planeta– s'ha duplicat en les darreres dècades i es troba en nivells "rècord". El 2025 va ser el tercer any més càlid registrat, amb un augment del nivell del mar de 23 centímetres respecte al 1901 i 65 dies d'onades de calor marines a escala global. A més, el pressupost de carboni disponible per mantenir l'escalfament per sota d'1,5 °C podria esgotar-se en només tres anys.

Informació publicada al diari Ara. Dijous, 11 de juny del 2026.

Arriba el Niño: més llenya al foc de l'escalfament global

L'Organització Meteorològica Mundial dona per fet un nou episodi intens: “Agreujarà la sequera, les fortes pluges i augmentarà el risc d'onades de calor”

Arnau Urgell i Vidal - 03 de juny de 2026

Confirmat: el planeta s'enfronta a un nou Niño. És més llenya al foc de l'escalfament global”, adverteix António Guterres, secretari general de l'ONU. En aquest sentit, l'Organització Meteorològica Mundial dona per fet que l'episodi serà intens i que agreujarà les sequeres i les fortes pluges a bona part del planeta i augmentarà les onades de calor.

Probabilitat del 80% aquest estiu

El Niño és el fenomen natural que més impacta en la variabilitat del clima global. Consisteix en un increment de la temperatura de la superfície del mar a les zones oriental i central del Pacífic equatorial. És la fase calenta del cicle ENSO (El Niño-oscil·lació del sud), mentre que la Niña representa la fase freda.

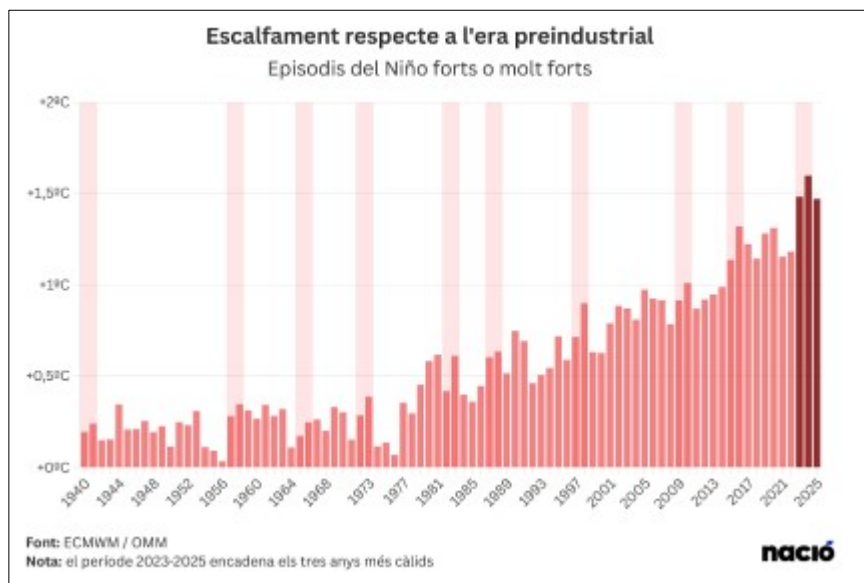
L'escalfament anormal d'aquesta zona del Pacífic provoca un canvi, inicialment, en la circulació oceànica, i posteriorment, de l'atmosfera. Com més intens sigui, més capacitat té d'influir en el conjunt del clima planetari.

Aquest dimarts, l'OMM ha assegurat que ja s'estan desenvolupant les condicions per un episodi del Niño -amb aigües “inusualment càlides” a la zona clau- fet que situa en un 80% les probabilitats que es produeixi entre juny i l'agost (20% de condicions neutrals i cap possibilitat d'una Niña). De fet, entre finals d'abril i mitjans de maig, la temperatura superficial del Pacífic equatorial ja s'acostava als llindars de referència.

Les probabilitats que el Niño s'allargui -com a mínim- fins al novembre superen el 90%. En aquest sentit, malgrat que encara hi ha certa incertesa sobre la intensitat i el pic del fenomen, els models apunten que serà com a mínim moderat i, possiblement, fort. És el que en els darrers mesos s'ha batejat com a “Superniño”, un terme que l'agència de les Nacions Unides evita “perquè no forma part de les classificacions operatives normalitzades”.

Un fenomen que se suma a l'escalfament global

El Niño és el principal fenomen natural que força l'augment de la temperatura del planeta. En l'actual context, amplifica els efectes de l'escalfament global tal com es va poder veure de manera clara el 2016 i el 2024. Ara bé, l'any passat, dominat bàsicament per la Niña, es va situar com el tercer any més càlid (+1,47 °C respecte a l'era preindustrial) a tocar del segon.

D'aquesta manera, la combinació d'un canvi climàtic accelerat i un Niño potent fa pensar que la segona meitat del 2026 pot registrar valors encara superiors a la del període 2023-2025, on es van encadenar els tres anys més càlids d'ençà que hi ha registres (i, probablement, dels darrers 10-12.000 anys). Ara bé, tal com recorda en aquest article Javier Martín Vide, catedràtic de Geografia Física de la UB, els efectes serien molt més evidents l'any vinent.

“La ciència és clara: El Niño arribarà a les nostres portes en els pròxims mesos amb un 90% de certesa. El món l'ha de tractar com l'alerta climàtica urgent que és”, assegura António Guterres. “Els impactes colpejaran encara més fort, arribaran encara més lluny i travessaran les fronteres amb una velocitat devastadora”, afegeix el secretari general de Nacions Unides.

“Hem de preparar-nos per a un episodi potencialment fort, que agreujarà la sequera i les fortes pluges i augmentarà el risc d'onades de calor tant a terra ferma com a l'oceà. El Niño més recent, del 2023-24, va ser un dels cinc més forts registrats i va influir en les temperatures globals rècord que vam veure el 2024”, afegeix Celesto Saulo, la màxima responsable de l'OMM.

Fins ara, segons recorda Martín Vide, els episodis més intensos del segle XX van ser els de 1957-58 i 1982-83. Recentment, el del 2015-2016 es considera el més fort, tot i que el de 2023-2024, combinat amb els efectes de l'escalfament global, va provocar una anomalia de la temperatura global que es va enfilar fins als +1,60 °C respecte a l'era preindustrial.

10 coses que cal saber del Niño

Definició i durada: el Niño és un fenomen caracteritzat per l'escalfament de la superfície oceànica al Pacífic Equatorial central i oriental; es produeix cada dos a set anys i dura entre nou i dotze mesos.

Cicle de desenvolupament: generalment comença a formar-se entre març i juny, assoleix la seva màxima intensitat entre novembre i febrer, i els seus efectes globals són més notables durant el segon any.

Variabilitat de l'impacte: els efectes de cada esdeveniment són únics i varien segons la intensitat, la durada, l'època de l'any i la interacció amb altres factors climàtics naturals (com el dipol de l'oceà Índic).

Importància de la intensitat: qualsevol categoria del Niño (feble, moderat, fort o molt fort) és significativa, i fins i tot un esdeveniment moderat augmenta el risc de patir extrems meteorològics.

Vincle amb el canvi climàtic: no hi ha proves que el canvi climàtic el faci més freqüent o intens, però sí que pot amplificar els seus impactes (com onades de calor o pluges torrencials) en haver-hi més energia i humitat a l'atmosfera i l'oceà.

Regions amb augment de pluges: tradicionalment s'associa amb un increment de les precipitacions a parts del sud de Sud-amèrica, el sud dels Estats Units, la Banya d'Àfrica i Àsia central.

Regions amb augment de sequera: sol provocar condicions més seques a Amèrica Central, el nord de Sud-amèrica, el Carib, Austràlia, Indonèsia i zones del sud d'Àsia.

Impacte en els huracans: alimenta els huracans al Pacífic central i oriental, però dificulta la seva formació a l'Atlàntic, on la NOAA preveu una temporada per sota del normal per a aquest any.

Previsions regionals: els models ja preveuen pluges inferiors a la mitjana al nord de la Banya d'Àfrica i al sud d'Àsia (monsó), a més d'un ambient més sec i càlid a Amèrica Central.

I a Europa? Els efectes al Vell Continent són indirectes i difícils de preveure. La distància respecte al Pacífic equatorial provoca que la influència sigui a través d'efectes dominó i, a més, l'oceà Atlàntic té capacitat de distorsionar-ho. Això sí, en cas d'un episodi intens, es poden esperar a la conca mediterrània temperatures encara més elevades i una major probabilitat d'episodis pluviomètrics extrems.

Informació publicada al digital Nació. Dimecres, 3 de juny del 2026.

Recull de premsa

Octubre del 2026

211. Escalfament global

